

Punktliste i lover og forskrifter

I lovparagrafer brukes ofte punktliste med oppramsing av elementer, for eksempel vilkår. Da er det ekstra viktig at punktene er riktig utformet og presist formulert.

Riktig oppsett av punktliste

I lovtekster gjelder de samme reglene for punktliste som i andre tekster (se s. 4). Etter skrivereglene skal det ikke stå punktum til slutt i en punktliste, men i lovparagrafer settes det ofte inn et punktum for å markere slutten på leddet.

I lovtekster brukes vanligvis ikke strekpunkter og kulepunkter, for de er vanskelige å henvise til. Som oftest brukes små bokstaver og halvparentes: a) b) c)

Punktene skal bestå av logisk sideordnede elementer og ha samme grammatiske form, for eksempel

bare substantiv

bare verbfraser

bare leddsetninger

bare helsetninger

Punktliste uten kolon

Ordinær tjeneste er
 a) førstegangstjeneste
 b) repetisjonstjeneste
 c) årlig heimevernstjeneste
 d) offisers-, befals- og spesialistopplæring(.)

Med bot straffes den som forsettlig eller uaktsomt
 a) bryter opplysnings- eller meldeplikten
 b) lar være å møte til sesjon
 c) lar være å møte til tjeneste(.)

Sikkerhetsavtalen skal blant annet regulere
 a) hvilke krav i loven som gjelder for leverandøren
 b) hvilken sikkerhetsgrad anskaffelsen skal ha
 c) hva slags undersøkelser virksomheten kan gjennomføre hos leverandøren(.)

Punktene er en direkte fortsettelse av innledningssetningen. Da skal det ikke stå kolon etter innledningssetningen, og det skal være liten forbokstav i punktene.

Punktliste med kolon

Med narkotika menes følgende:
 a) stoffer, droger, planter, sopper og preparater [...]
 b) salter, derivater og mulige isomere, estere og eter av de oppførte stoffene [...]
 c) preparater med virkestoffer nevnt i bokstav a og b(.)

En person er valgbar [...] hvis følgende vilkår er oppfylt:
 a) Han eller hun har stemmerett ved [...] valg.
 b) Han eller hun er innført i folkeregisteret [...] ved [...] valg.
 c) Han eller hun er ikke utelukket eller fritatt fra valg.

Punktene er ikke en direkte fortsettelse av innledningssetningen. Fordi punktene ikke er hele setninger, skal det være liten forbokstav i punktene.

Punktene er ikke en direkte fortsettelse av innledningssetningen. Fordi punktene er hele setninger, skal de innledes med stor forbokstav og avsluttes med punktum.

Kumulative eller alternative punkter?

Det skal helst ikke stå *og* eller *eller* mellom punktene. Ofte går det fram av sammenhengen om punktene er kumulative (alle vilkår gjelder) eller alternative (ett eller flere vilkår gjelder), men det kan likevel være en god idé å presisere i den innledende teksten.

Her går det fram av sammenhengen at punktene er kumulative:

Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter

- organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet
- tidsperioden som organet er opprettet for
- eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet(.)

Her er det presisert i den innledende teksten at punktene er alternative:

Møter i folkevalgte organer skal holdes hvis ett av følgende vilkår er oppfylt:

- Organet selv, kommunestyret eller fylkestinget vedtar det.
- Organets leder mener det er nødvendig.
- Minst 1/3 av medlemmene krever det.